

J A A R V E R S L A G 2 0 1 9

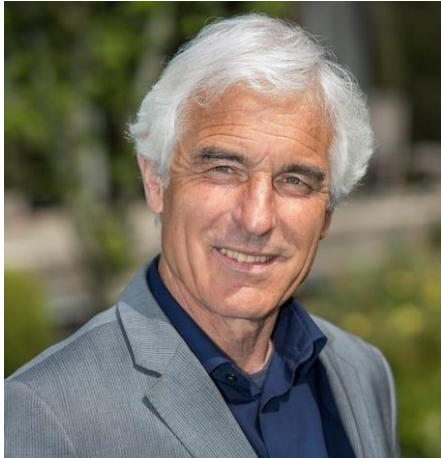

Inhoudsopgave

- Voorwoord	3
- Belangrijke gebeurtenissen 2019	4
- Het jaar 2019 in getallen	5
- Bezoekers	6
- Vrijwilligers	7
- Museale Team	9
- Team Museumkwekerij	13
- Team Bedrijfsvoering	14
- Team PR	16
- Team Onderhoud, Gebouwen en ICT	18
- Bestuur	19
- Financiën	21
- Externe betrekkingen	24
- Maatschappelijke waarden	26
- Realisatie Beleidsplan 2016-2020	27
- Belangrijkste ontwikkelingen	29
- Vaststelling en foto's	30

Voorwoord

Het museumjaar 2019 is omgevlogen. Met als hoogtepunt de opening in april van de volledig gerestaureerde en opnieuw ingerichte boomkwekerswoning, door wethouder Leo Maat van Alphen aan den Rijn. Eigenlijk is zo'n jaar een aaneenschakeling van hoogtepunten, want ook de terugkerende activiteiten zoals de tijdelijke exposities, de lezingen, de bijeenkomsten met vrijwilligers, Vrienden en Sponsors zijn een feest om mee te maken. Ons Boomkwekerijmuseum geeft veel mensen voldoening en zal dat hopelijk nog heel lang blijven doen. Dat is niet zo vanzelfsprekend als het hier is opgeschreven. Zonder de niet aflatende betrokkenheid en inzet van onze vrijwilligers geen museum. Zonder de financiële bijdrage van onze Vrienden en Sponsors geen museum. Zonder de steun van onze gemeente geen museum. En, niet te vergeten, zonder publiek geen museum. Wat dat laatste betreft is er werk aan de winkel. Daarmee zijn we in 2019 ook gestart. In samenwerking met andere partijen in Boskoop wordt een plan ontwikkeld dat een impuls moet geven aan het hele gebied rond ons museum. Dat biedt perspectief op vergroting van de aantrekkingskracht voor publiek én op realisatie van al jaren gekoesterde wensen als parkeervoorzieningen in de nabijheid van het museum, faciliteiten voor workshops, centrale opslag van onze collectie en extra tentoonstellingsruimte. Ons museum koestert het verleden én richt de blik op de toekomst.

Michiel Gerritsen
Voorzitter

Belangrijkste gebeurtenissen 2019

Heropening boomkwekerswoning

De boomkwekerswoning geeft na de renovatie door een herinrichting een nog authentieker beeld van hoe een boomkwekersgezin anno 1910 woonde. De heropening is op 11 april verricht door wethouder cultuur Leo Maat. Ter afronding heeft hij onder toezien van de voorzitter naast het huisje een laatste hortensia geplant.

Planten en klimaat, een hot item

De zomerexpositie droeg dit jaar de titel 'Planten en klimaat, een hot item'. Gelet op de klimaatverandering een actueel thema. De opening werd op 15 mei verricht door Margareth Hop. Binnen en buiten aandacht voor bomen, heesters en vaste planten die houden van natte voeten of juist droogtetolerant zijn.

Lancering nieuwe website

Met medewerking van designbureau Brûlée is een nieuwe website ontworpen en gebouwd. Deze is op 24 mei tijdens een middag voor Vrienden, Sponsors en burens gelanceerd. Een moderne website is een belangrijk hulpmiddel voor de PR van het Boomkwekerijmuseum, dit in combinatie met actief gebruik van sociale media.

Het jaar 2019 in getallen

Geregistreerde objecten: ± 4.900

Dankzij schenkingen en de jaarlijkse innamedag blijft de collectie groeien.

Bezoekers: 4.866

Het aantal bezoekers was hoger dan het matige jaar 2018, maar wel lager dan gemiddeld.

Bibliotheek: ± 4.200 werken

Ook de collectie boeken, rapporten en jaarverslagen blijft dankzij schenkingen en de innamedag toenemen.

Vrienden: 309

Dankzij actieve werving ook dit jaar weer een netto toename van het aantal Vrienden.

Sponsors: 98

Eveneens een duidelijke stijging van het aantal Sponsors dankzij actieve werving.

Vrijwilligers: 89

Ook dit jaar weer per saldo een duidelijke groei van het aantal vrijwilligers.

Tijdelijke exposities: 4

Dit jaar zijn er vier tijdelijke expositie geweest: naast de gebruikelijke zomerexpositie van het Kernteam Tijdelijke Exposities en de jaarlijkse tentoonstelling verzorgd door de Historische Vereniging Boskoop, een tentoonstelling van een plaatselijke fotograaf en een expositie van de beheerder van de Nederlandse Plantencollectie Hamamelis.

Bezoekers

Het aantal bezoekers in 2019 is uitgekomen op 4.866. Dit is duidelijk meer dan in 2018, toen er 4.377 bezoekers waren. Ten opzichte van het gemiddelde aantal bezoekers over de laatste vijf jaar van bijna 5.300 is 2019 echter duidelijk lager.

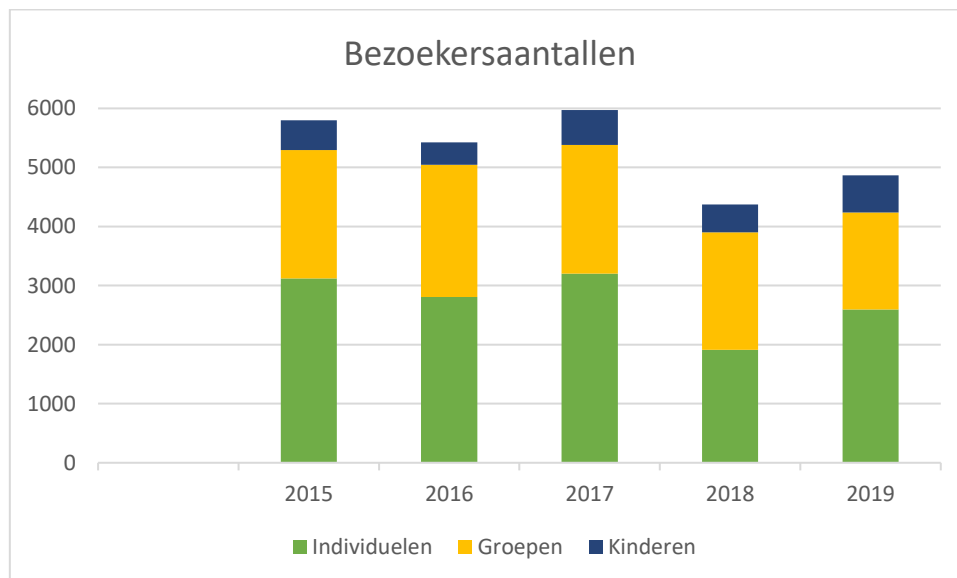
Ruim de helft van het aantal bezoekers in 2019 kwam individueel: 2.594 (2018: 1.911). Dit hogere aantal hangt samen met meer goodwill-bezoek, maar ook met meer volbetalende bezoekers en meer deelnemers aan activiteiten. Het aantal bezoekers met een Museumkaart bedroeg 1.318 (50% van het totaal).

Ongeveer een derde van het aantal bezoekers kwam in groepsverband; 1.644 (2018: 1.990). Dit lagere aantal wordt veroorzaakt door zowel minder groepen (79 t.o.v. 72) als door een lagere gemiddelde groeps grootte (23 t.o.v. 25). Er zijn vooral minder groepen van familie/kennissen/vrienden geweest. Het aantal groepen groenverenigingen is juist toegenomen.

Ongeveer één op de acht bezoekers was een kind: 628 (2018: 473). Dit hogere aantal is te danken aan meer schoolklassen (20 t.o.v. 13). Het aantal jeugdige bezoekers met een Museumkaart bedroeg 50.

Het gemiddeld entreebedrag per bezoeker bedroeg € 2,96 (2018 € 3,00).

Onderstaand een beeld van de bezoekersaantallen per categorie de afgelopen vijf jaar:

Gemiddeld kwamen er jaarlijks bijna 5.300 bezoekers: het meest in 2017 met bijna 6.000 en het minst in 2018 met nog geen 4.400. De fluctuatie hangt vooral samen met het aantal individuele bezoekers.

Vrijwilligers

Het Boomkwekerijmuseum mag zich verheugen over de betrokkenheid en inzet van 89 vrijwilligers.

De meeste vrijwilligers zijn één dagdeel per week actief, maar sommige meerdere keren per week. Een beperkt aantal van de vrijwilligers is beschikbaar voor incidentele of specifieke werkzaamheden. De totale tijdsbesteding van de vrijwilligers komt ongeveer overeen met 20 mensjaren.

Gedurende het jaar zijn er 12 nieuwe vrijwilligers bijgekomen, waarvan de helft bij Bedrijfsvoering. Gestopt zijn 5 vrijwilligers, een verloop van 6%. Vanzelfsprekend zijn de meeste van de vrijwilligers woonachtig in Boskoop: 73 (82%). Uit de andere kernen van de gemeente Alphen aan den Rijn komen 5vrijwilligers en uit omliggende plaatsen 11.

Naast communicatie en informatie per team worden de vrijwilligers ook geïnformeerd over de algemene gang van zaken en ontwikkelingen van en rond het Boomkwekerijmuseum.

Dit vindt plaats tijdens een informatiebijeenkomst voor de start van het zomerseizoen, waarin de positieve, maar ook negatieve punten uit 2018 gememoreerd worden. Daarnaast geeft elk team een overzicht van de voorgenomen activiteiten in 2019

De vrijwilligers is de verkorte versie van het Jaarverslag 2018 toegestuurd en zij ontvangen de halfjaarlijkse Nieuwsbrief.

Daarnaast zijn de vrijwilligers per e-mail geïnformeerd over het in de lucht brengen van de nieuwe website en de beoogd nieuwe teamleider Bedrijfsvoering.

Het Boomkwekerijmuseum biedt zijn vrijwilligers mogelijkheden om hun kundigheden te bevorderen of te behouden. In dit kader was er dit jaar de gebruikelijke (herhalings-)cursus AED/BHV en een training reanimeren. Voor de cateringmedewerkers was er een workshop gastvriendelijkheid.

De vrijwilligers zetten zich geheel belangeloos in voor het Boomkwekerijmuseum. Als blijk van waardering is er jaarlijks een gezellige vrijwilligersavond met partner/introductie. Dit jaar waren er ongeveer 70 aanwezigen, van wie een derde partner, iets minder dan andere jaren vanwege het samenvallen met de start van de herfstvakantie. Na de speech van de nieuwe voorzitter werden de nieuwe vrijwilligers voorgesteld en werd afscheid genomen van gestopte vrijwilligers. Daarna was er het gebruikelijke buffet verzorgd door De Chinese Muur.

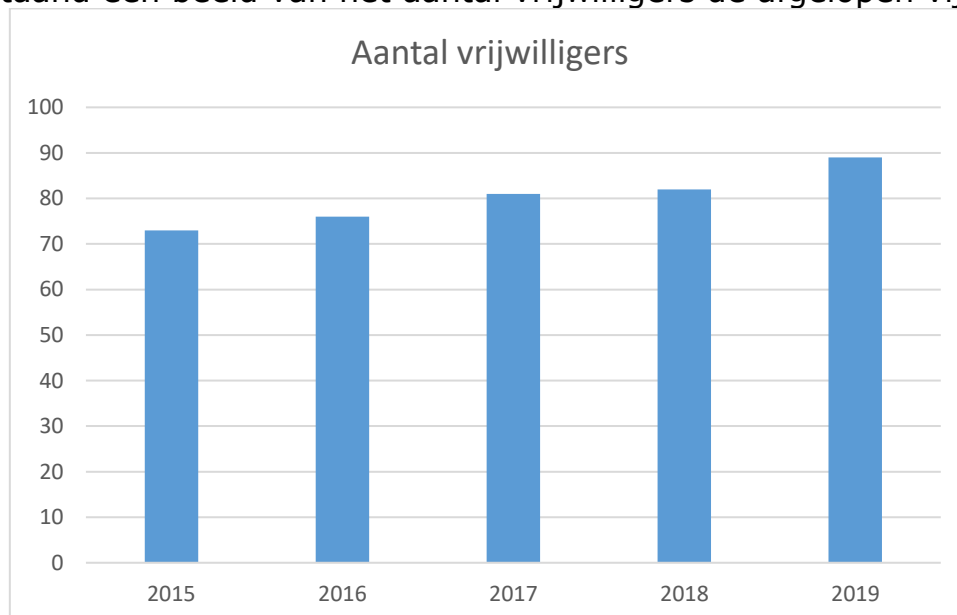
Aan het einde van het jaar heeft elke vrijwilliger via de teamleider een brief ontvangen met daarin de aanbieding van een in het museum af te halen kerstkrans. Ook was er weer mogelijkheid om onder deskundige begeleiding een kerststukje te maken.

Ten slotte zijn de vrijwilligers uitgenodigd de opening bij te wonen van de gerenoveerde en heringerichte boomkwekerswoning en van de tijdelijke exposities.

Het Boomkwekerijmuseum beschikt over een vrijwilligersbeleid. De uitvoering hiervan is een taak en verantwoordelijkheid van de teamleiders. Centraal staat het managen van verwachtingen en motivatie van iedere individuele vrijwilliger.

Het Boomkwekerijmuseum heeft vrijwilligerscoördinatoren. Deze voeren een gesprek met potentiële vrijwilligers, sturen verjaardagskaartjes, verzorgen een bloemetje en brengen een bezoekje bij ziekte en dergelijke en zijn voor de vrijwilligers zo nodig aanspreekpunt/vertrouwenspersoon. Samen met de secretaris heeft een vrijwilligerscoördinator een netwerkbijeenkomst van het Museumplatform Zuid-Holland over vrijwilligersmanagement bijgewoond.

Onderstaand een beeld van het aantal vrijwilligers de afgelopen vijf jaar:

Te zien is een sterke stijging van 73 naar 89 vrijwilligers. Teneinde verloop op te vangen blijft werving altijd een aandachtspunt.

Museale Team

Het Museale Team is verdeeld over zeven werkgroepen of kernteams.

In het totaal zijn daarin ongeveer 30 vrijwilligers actief.

Elke groep heeft een coördinator, die ook zorgt voor afstemming met de teamleider. Een enkele maal is er een overleg van de teamleider met de coördinatoren.

Werkgroep Collectievorming

Het Boomkwekerijmuseum heeft in de loop van de jaren een grote collectie opgebouwd. Het aantal geregistreerde objecten is ongeveer 4.900.

Een deel van deze objecten wordt tentoongesteld in de permanente expositie, de boomkwekerswoning en in de loods of gebruikt bij tijdelijke exposities. De voorwerpen waarvoor geen ruimte is, zijn opgeslagen in een depot boven het museum of in een gehuurd depot op Reijerskoop 243. Grotere voorwerpen waren opgeslagen in een kwekersloods aan de Zijde. Omdat deze ruimte vanaf 1 september niet langer beschikbaar was, zijn ze overgebracht naar een gehuurde ruimte aan de Halve Raak.

De unieke en grote collectie in de bibliotheek boven de permanente expositie bevat boeken, rapporten en jaarverslagen over de geschiedenis van de boomkwekerij in Nederland en die van Boskoop en omgeving in het bijzonder. In het totaal zijn er ongeveer 4.200 werken. Daarnaast zijn er ruim 3.500 archiefdossiers met daarin informatie van Nederlandse boomkwekerijbedrijven en -organisaties.

Gekoppeld aan de Nationale Museumweek is er jaarlijks een innamedag. Dit jaar zijn onder andere foto's uit 1920, een doos sigaren uit 1964 met het wapen van Boskoop, schoolplaten uit 1980 en diverse waardevolle boeken geschonken.

Ook gedurende het jaar worden schenkingen gedaan, dit jaar 30 (2018: 23). Daaronder via het Wellantcollege tekeningen uit 1929-1934 van leerlingen van de Middelbare Tuinbouwschool, objecten voor de herinrichting van de boomkwekerswoning van de Oudheidkamer Reeuwijk en het Zuiderzeemuseum en via de Kringloopwinkel Reeuwijk interessante boeken uit een nalatenschap.

Alle schenkingen worden beoordeeld door de collectiebeheerder aan de hand van criteria die gelden voor een geregistreerd museum. De collectiebeheerder bepaalt of de schenkingen relevant zijn voor het Boomkwekerijmuseum of de Historische Vereniging Boskoop of na verkregen toestemming aangeboden worden aan andere musea, oudheidskamers of archieven. Dubbele boeken worden, eveneens na verkregen toestemming, te koop aangeboden in de museumwinkel. Een enkele maal is er een bescheiden aankoop gedaan via internet.

Werkgroep Conserveren

Alle ontvangen objecten worden elke maandagochtend door een groepje van 6 vrijwilligers schoongemaakt. Ook worden al aanwezige objecten en boeken regelmatig schoongemaakt. De voorwerpen die in en rond de loods staan, worden incidenteel schoongemaakt en onderhouden door impregneren of oliën.

Door het Fries Film Archief zijn in september in opdracht van het Boomkwekerijmuseum 12 films gedigitaliseerd, waaronder smalfilms uit de oorlogsjaren van de Proeftuin, een film van de Flora Nova in 1970 en een film van Plant Propaganda Holland.

Werkgroep Registratie en Archivering

Van alle verkregen objecten worden de naam van de schenker en zoveel mogelijk kenmerken vastgelegd; er wordt een foto van gemaakt en er wordt een nummer toegekend aan het object. De gegevens worden opgenomen in het registratiesysteem Adlib met een vermelding van de bewaarplaats.

De boeken in de bibliotheek worden vastgelegd in een aparte database van Adlib.

Gestart is met de voorbereiding van het digitaliseren en het daardoor voor intern gebruik toegankelijk maken van het omvangrijke fotobestand van het Boomkwekerijmuseum. Hiervoor wordt samengewerkt met het fotoarchief van de Historische Vereniging Boskoop.

Kernteam Permanente Expositie

Veel tijd is gestoken in de herinrichting van de boomkwekerswoning na afronding van de in opdracht van de gemeente uitgevoerde renovatie van het historische pand. Vanuit de richtlijnen die voor een geregistreerd museum gelden, was het uitgangspunt het creëren van een historisch verantwoorde inrichting, die een authentiek beeld geeft van een boomkwekerswoning anno 1910.

De heropening vond plaats op 11 april tijdens de Nationale Museumweek. Door collectiebeheerder Gé Vaartjes en adviseur Annemiek de Jong is een toelichting gegeven op het ontwerp en de totstandkoming ervan. Daarna heeft wethouder cultuur Leo Maat de boomkwekerswoning heropend en ter afronding een Hydrange Otaksa geplant.

De bekostiging van de herinrichting is, naast een bijdrage uit het Erfgoedfonds, mogelijk gemaakt door donaties van het Cornelia A. Mesmanfonds, het Verboom Fonds en het Toos Looman Fonds. Daarnaast was er een schenking van een anonieme gever.

Tijdens de Open Monumentendag was de boomkwekerswoning vrij toegankelijk en werd door rondleiders een toelichting gegeven op de herinrichting.

Aan de in 2017 geheel vernieuwde permanente expositie zijn enkele kleine aanpassingen gedaan.

Kernteam Tijdelijke Expositie

Het organiseren van tijdelijke exposities vraagt veel tijd en daarom komt een kernteam van 8 vrijwilligers elke dinsdagmorgen bijeen om ideeën uit te wisselen en vervolgens concrete voorbereidingen te treffen.

In 2019 zijn er 4 tijdelijke exposities geweest.

Van 18 januari tot 26 april was er een door de Historische Vereniging Boskoop georganiseerde tentoonstelling 'Van oosterse schatten tot Gouds plateel?' In een mooi vormgegeven expositie werd aan de hand van foto's, voorwerpen en ingekleurde platen van azalea's het verhaal verteld van de Boskoopse kwekerij Koloos & Co. Bijzonder was een verslag van een handelsreis van W.F. Koppeschaar naar Japan. Op een tekening van een rododendron staat een stempel 'Regina', mogelijk is deze gebruikt in de Goudse plateelfabriek met die naam.

In de week van 21 januari heeft Wim van der Werf, beheerder van de Nederlandse Plantencollectie Hamamelis, in het Boomkwekerijmuseum en in de museumkwekerij Hamamelisdagen verzorgd. Van deze winterbloeiende en geurende heester werden er zo'n zestig gepresenteerd. Op twee avonden heeft Wim een lezing met een fraaie diaprojectie verzorgd. Juist in die week lag er sneeuw en dit zorgde dankzij de buitenverlichting voor een prachtig gezicht in de museumkwekerij. Voor zowel de expositie als de lezingen was er grote belangstelling.

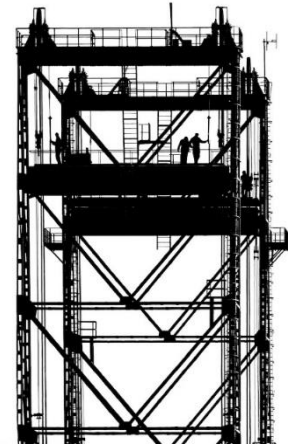
De jaarlijkse zomerexpositie was dit jaar van 16 mei tot 12 oktober met als titel: Planten en klimaat, een hot item. Thema was de invloed van de klimaatverandering op de natuur en getoond werden planten die zich kunnen aanpassen aan hittepieken en plensbuien. In de expositieruimte werden onder meer een prairietuin en botanische bandieten getoond. Zoals gebruikelijk waren een aantal plantvakken in de museumkwekerij ingericht bij de expositie. Blikvanger was een sedumdak met zonnepanelen en verder een keur van droogtetolerante planten.

De opening werd verricht door ir. Margareth Hop, expert functionele beplanting en veredelaar/onderzoeker.

Dat het thema actueel was, bevestigden de warmterecords in juli.

In het kader van de expositie is op 3 zaterdagen een themawandeling georganiseerd in samenwerking met PlantenTuin Esveld. Met de Boskoopse afdeling van Groei & Bloei werd een lezing door Margareth Hop georganiseerd met als onderwerp planten die bestand zijn tegen hittepieken en/of plensbuien.

Vanaf 1 november verzorgde de Boskoopse fotograaf Wim Heuvelman onder de titel Bomen over fotografie een tentoonstelling van zijn kunstzinnige foto's. De opening werd door hem zelf verricht en gedurende de expositie was hij dikwijls aanwezig om toelichting te geven op de door hem gemaakte foto's. Blikvanger was een foto van de Boskoopse hefbrug, die juist in die tijd vanwege technische problemen gestremd was. De tentoonstelling liep door tot 11 januari.

Werkgroep Rondleiding en Educatie

Rondleidingen

Het Boomkwekerijmuseum kan beschikken over 18 ervaren rondleiders. Er zijn 72 groepen ontvangen (2018: 79). Een rondleiding wordt zoveel mogelijk afgestemd op de wensen van de betreffende groep en desgewenst kan dit in Duits, Engels of Frans. Afhankelijk van de groepsgrootte worden één of meerdere rondleiders ingezet. Gelet op de herinrichting van de boomkwekerswoning is er een bijeenkomst geweest, waarin door de collectiebeheerder en de adviseur de uitgangspunten zijn toegelicht.

Educatie

Educatieve rondleidingen worden verzorgd voor basisscholen en voortgezet onderwijs. Dit gebeurt veelal in het kader van Natuur & Milieu-educatie (NME) aan zowel scholen uit Boskoop als de andere kernen van de gemeente Alphen aan den Rijn.

Er zijn 20 groepen met totaal 502 leerlingen op bezoek geweest (2018: 13 groepen en 350 leerlingen).

Het Boomkwekerijmuseum is aangesloten bij de Cultuureducatiegroep Holland Rijnland.

Werkgroep Onderzoek

Onderdeel van deze werkgroep is een interviewgroep in samenwerking met de Historische Vereniging Boskoop. Met oudere Boskopers worden gesprekken gevoerd teneinde hun ervaringen en verhalen te bewaren. Na uitwerking kunnen deze interviews bron zijn bij exposities. Daarnaast wordt in Paktijd, het kwartaalblad van de Historische Vereniging Boskoop, een artikel opgenomen op basis van een interview.

Dit jaar zijn er 5 interviews afgenomen (2018: 3). Hiermee komt het totaal aantal op 117.

Team Museumkwekerij

Het Team Museumkwekerij bestaat uit ongeveer 10 vrijwilligers, de meeste voormalig boomkweker. Elke dinsdagmorgen zorgen zij ervoor dat de museumkwekerij onderhouden en af en toe heringericht wordt. Doel is een zo goed mogelijk beeld te geven van bomen en planten die gekweekt werden rond 1910.

In feite is de museumkwekerij nog in bedrijf want na het seizoen worden planten zoveel mogelijk verkocht aan tuincentra. Met de opbrengst hiervan worden de kosten voor aankoop van nieuwe planten, grond en hulpmiddelen gedekt.

In de museumkwekerij staan geknipte buxusvormen; om deze te bewaren is een spuitapparaat aangeschaft ten behoeve van het op een biologisch verantwoorde wijze bestrijden van de buxusmot.

Naast de werkzaamheden in de museumkwekerij wordt het stukje grond van het Boomkwekerijmuseum in de Sortimentstuin Harry van de Laar onderhouden.

Deze groep vrijwilligers is een gezellige club wat vooral blijkt tijdens het koffiedrinken voorafgaande aan de werkzaamheden en in de pauze.

De groep is ook altijd bereid om hand- en spandiensten te verrichten. Dit jaar is geholpen met het terughalen van objecten voor de boomkwekerswoning en verplaatsen van voorwerpen van een tijdelijk depot aan de Zijde naar een opslag aan de Halve Raak.

Team Bedrijfsvoering

Het Team Bedrijfsvoering bestaat uit Balie en Catering. In het totaal zijn hiervoor ongeveer 30 vrijwilligers beschikbaar. De inzet wordt gepland door een Kernteam. De vacature van teamleider is na anderhalf jaar per 1 oktober ingevuld.

Balie

Voor het ontvangen van bezoekers zijn 22 vrijwilligers beschikbaar. Gewerkt wordt met wisselende duo's.

Driemaal is er werkoverleg geweest, waarvan eenmaal in combinatie met Catering. In elk werkoverleg heeft een vrijwilliger van het Team Onderhoud, Gebouwen en ICT een toelichting gegeven op technische aangelegenheden. Daarnaast zijn taken en processen en procedures besproken. In een van de werkoverleggen heeft de collectiebeheerder de werkwijze rond inname van objecten toegelicht en is ingegaan op de activiteiten van de werkgroepen Conserveren en Registratie en Archivering door de coördinator daarvan.

In het werkoverleg samen met catering voorafgaande aan de start van de nieuwe teamleider is naast een wederzijdse voorstelronde aandacht besteed aan Bedrijfshulpverlening (BHV) en de update van de Ontruimingsplan-Calamiteitenwijzer.

Aanvullende informatie is verstrekt via Baliegewijs, dat 5 maal (2018: 7) is verschenen en daarna in een Nieuwsflits.

Samen met de rondleiders zijn de baliemedewerkers door de collectiebeheerder en de adviseur geïnformeerd over de uitgangspunten en achtergronden van de herinrichting van de boomkwekerswoning. Ook in de week met extreme temperaturen en daardoor nauwelijks bezoekers hebben de baliemedewerkers ervoor gekozen het museum open te laten.

Catering

Voor het ontvangen van groepen in de koffi corner zijn 18 vrijwilligers beschikbaar, hiervan doen 12 ook balie. Afhankelijk van de groepsgrootte wordt de verzorging door 2 tot 4 vrijwilligers gedaan.

Ontvangen zijn 44 groepen (2018: 66), met in het totaal ongeveer 1.100 gasten (2018: 1.600). De daling zit in minder lunches (van 23 naar 10) en koffie/thee met Boskoops Tuintje (van 36 naar 27). Het aantal arrangementen is gelijk gebleven (7). De tevredenheid en waardering van de gasten komt tot uitdrukking in het gastenboek en de donatieappel. Op 27 februari is er een workshop gastvriendelijkheid gegeven, waaraan 8 van de cateringmedewerkers hebben meegedaan. Alle vrijwilligers hebben een boekje met tips gekregen. Van de cursusleider is een kort verslag ontvangen.

Eenmaal is er een werkoverleg samen met balie geweest. Naast een wederzijdse kennismaking met de nieuwe teamleider zijn besproken Bedrijfshulpverlening (BHV) en de update van de Ontruimingsplan-Calamiteitenwijzer.

Kernteam

Drie vrijwilligers vormen het Kernteam. Elke woensdagmorgen wordt de planning voor de komende week van de baliebezetting en de inzet van catering en rondleiders bij ontvangst van groepen opgesteld. Daarnaast worden reserveringen afgewikkeld. Een van de leden van het Kernteam zorgt voor het bestellen van Boskoopse Tuintjes en lunches, het schoonmaken en vullen van de koffiemachine en het inkopen van de kantoorartikelen. Een ander lid doet het beheer van de bar. Het regelen van arrangementen is overgenomen door een andere vrijwilliger. Op de achtergrond is de voormalige teamleider beschikbaar voor advies en assistentie.

Team PR

Het Team PR wordt gevormd door 6 vrijwilligers. Het team zorgt voor de promotie van het Boomkwekerijmuseum door publiciteit rond tijdelijke exposities met persberichten en flyers, door content voor de website en door de halfjaarlijkse Nieuwsbrief. Daarnaast worden contacten onderhouden met de VVV in Boskoop en Alphen aan den Rijn, het Tuinpad Rijneveld en het Platform Recreatie en Toerisme (PReT).

Veel tijd is besteed aan het in samenwerking met Brûlée (sponsor in natura) ontwerpen, bouwen en doorontwikkelen van de nieuwe website. Gekoppeld hieraan wordt intensiever gebruik gemaakt van Facebook.

Zeer succesvol is doorgedaan met het actief benaderen van bedrijven met het verzoek Sponsor of Vriend van het Boomkwekerijmuseum te worden.

De volgende activiteiten zijn verder georganiseerd:

- Programma voor en publiciteit rond de heropening van de boomkwekerswoning op 11 april.
- Een bijeenkomst voor Vrienden, Sponsors en burens vrijdagmiddag 24 mei ter gelegenheid van de heropening van de boomkwekerswoning en de opening van de zomerexpositie. Tijdens de bijeenkomst is de nieuwe website gelanceerd. Voor deze bijeenkomst was er veel belangstelling.
- Samen met VVV Boskoop en Tuinpad Rijneveld een vaar- en wandeltocht langs het Boskoopse erfgoed op 25 mei.
- Deelname aan de jaarlijkse Plantendag en Kunstmarkt in de Sortimentstuin Harry van de Laar op Tweede Pinksterdag met een standje voor het eigen stukje grond van het Boomkwekerijmuseum.
- Aanwezigheid tijdens de jaarlijkse Open Kwekerijdag op de derde zaterdag van juni, dit jaar werd deze dag gehouden aan de Alfensvaart.

Medewerking aan het wekelijks zomerprogramma van TV West 'Op de Kaart'. Te zien was onder andere een gesprekje met een van de rondleiders in de museumkwekerij.

- Deelname aan de Kunst- en Cultuurmarkt te Waddinxveen op zaterdag 14 september.

- Openstelling tijdens Open Monumentendag op de tweede zaterdag van september van de boomkwekerswoning vanwege de heropening eerder dit jaar.
- Deelname aan de Boskoopse Braderie in het derde weekend van september. Dit jaar niet tegenover Het Kerkje, maar ervoor. Voor de herkenbaarheid waren de vrijwilligers bij de stand gehuld in een groen hesje met daarop het logo van het Boomkwekerijmuseum.
- Deelname aan de Jaarlijkse Bus-idee-dag op de eerste donderdag van november in het Plantariumgebouw.

Team Onderhoud, Gebouwen en ICT

Het Team Onderhoud, Gebouwen en ICT bestaat uit 5 personen. Elke maandagmorgen wordt dagelijks onderhoud in en het rond museum uitgevoerd. Daarnaast wordt een belangrijk aandeel geleverd bij uitvoering van technische aspecten van projecten.

Veel tijd is besteed aan het begeleiden van de afronding van de renovatie van de boomkwekerswoning in opdracht van de gemeente en vervolgens de herinrichting daarvan in samenwerking met de werkgroep van het Museale Team. Onder meer is gezorgd voor de verlichting.

De geluidsinstallatie in de koffiecokner is vervangen, waardoor zowel bij activiteiten als bij groepsbezoeken voor eenieder hoorbaar kan worden gesproken.

Gelet op het snel warm worden van de ontvangstruimte zijn mogelijkheden van temperatuurbeheersing onderzocht. De conclusie was dat te treffen maatregelen een hoge investering vragen en dat de jaarlijkse kosten voor energie en onderhoud hoog zijn, terwijl het resultaat niet optimaal zou zijn. Om die reden heeft het bestuur besloten geen maatregelen te treffen.

Voor de update van de Ontruimingsplan-Calamiteitenwijzer zijn aangepaste tekeningen geleverd.

Opdrachten zijn verstrekt voor ventilatie van keuken gelet op vooral de warmteafgifte van de vaatwasautomaat, en voor vernieuwing van bewegings- en rookmelders.

Een van de leden van het Team heeft in de werkoverleggen van Bedrijfsvoering uitleg gegeven over technische aangelegenheden en vragen daarover beantwoord.

Bestuur

Het Boomkwekerijmuseum kent een dagelijks bestuur, bestaande uit voorzitter, penningmeester en secretaris en een algemeen bestuur aangevuld met de leiders van de vijf teams.

Het jaar begon met een nieuwe voorzitter en in de zomer kon na anderhalf jaar de vacature teamleider Bedrijfsvoering worden ingevuld. De samenstelling van het bestuur was als volgt:

J.M. (Michiel) Gerritsen – voorzitter

F. (Floor) Oskam – penningmeester

M.G.J. (Martin) Hooftman – secretaris

H. (Hans) de Rijk – Museale Team

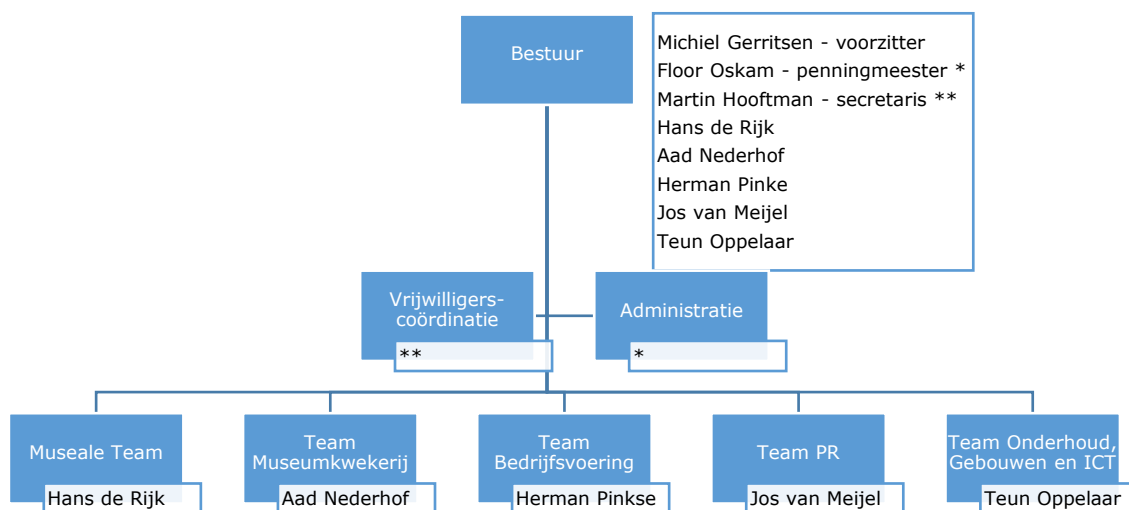
A.C. (Aad) Nederhof – Team Museumkwekerij

H.W. (Herman) Pinkse – Team Bedrijfsvoering

J.J.G. (Jos) van Meijel – Team PR

T. (Teun) Oppelaar – Team Onderhoud, Gebouwen en ICT

Hieronder het organogram:

Het Dagelijks Bestuur komt elke eerste en derde maand van een kwartaal bij elkaar. Voorbereiding wordt gedaan van een vergadering van het Algemeen Bestuur en naast lopende zaken wordt opvolging gegeven aan de doorlopende actielijst van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. Desgewenst wonen teamleiders een vergadering geheel of gedeeltelijk bij of leveren anderszins inbreng.

Het Algemeen Bestuur vergadert elke tweede maand van een kwartaal. Naast onderling uitwisselen van informatie vindt besluitvorming plaats. In de vergadering van 12 februari is de Jaarrekening 2017 definitief vastgesteld op basis van een verklaring van de kascommissie. Verder is vaststelling van het Jaarverslag 2018 gedelegeerd aan het Dagelijks Bestuur.

In de vergadering van 13 augustus is Herman Pinkse benoemd tot teamleider Bedrijfsvoering per 1 oktober 2019. Daarnaast is de Jaarrekening 2018 definitief vastgesteld op basis van een verklaring van de kascommissie.

In de vergadering van 12 november is de begroting 2020 vastgesteld.

Financiën

Jaarrekening 2017

De Jaarrekening 2017 is door het Algemeen Bestuur in de vergadering op 12 februari definitief vastgesteld op basis van een verklaring van de kascommissie.

Jaarrekening 2018

De Jaarrekening 2018 is door het Algemeen Bestuur in de vergadering op 13 augustus definitief vastgesteld op basis van een verklaring van de kascommissie.

Jaarcijfers 2019

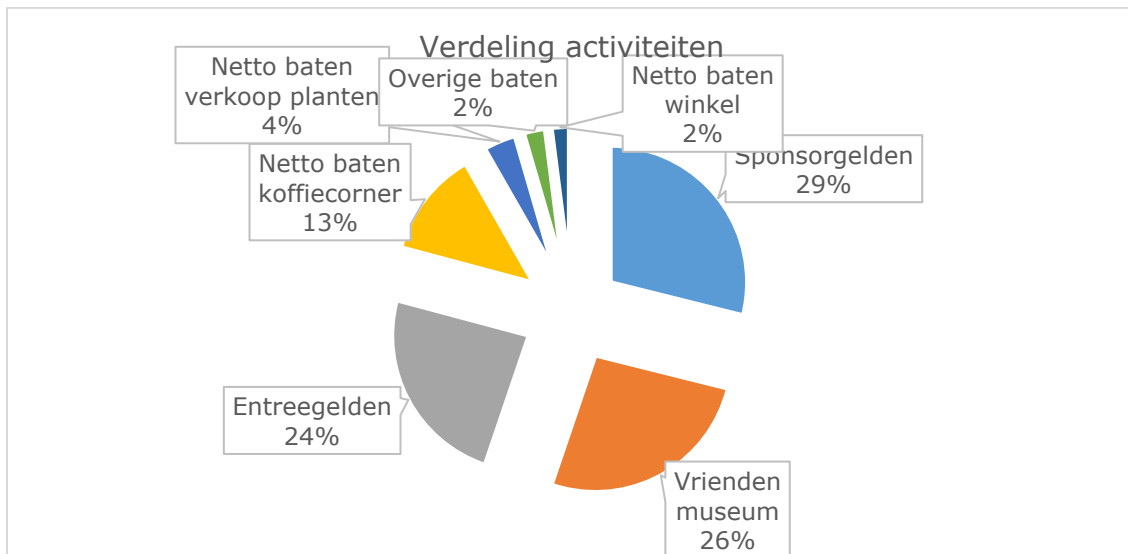
De jaarcijfers 2019 zijn door het Algemeen Bestuur in de vergadering op 12 mei 2020 voorlopig vastgesteld. In dezelfde vergadering is de kascontrolecommissie 2019 benoemd, deze bestaat conform het Huishoudelijk Reglement uit één lid uit het bestuur, niet de penningmeester en één lid van buiten het bestuur.

De baten uit activiteiten zijn iets hoger dan die in 2018. Dit is te danken aan sterk toegenomen sponsorgelden. De netto baten van de koffiecorder zijn aanzienlijk afgenomen.

De algemene lasten zijn duidelijk hoger. Dit komt vooral door hogere automatiseringskosten vanwege de nieuwe website. Ook de museumlasten zijn duidelijk toegenomen vanwege hogere kosten van het Team Onderhoud. De lasten van het Team PR zijn aanzienlijk afgenomen.

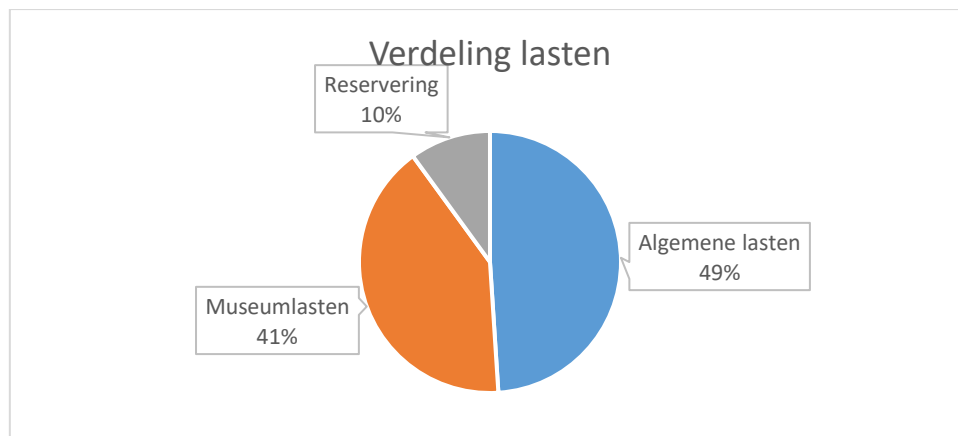
Het positieve saldo van baten en lasten is aangewend voor verhoging van de continuïteitsreserve en vorming van een nieuwe bestemmingsreserve.

Een beeld van de procentuele verdeling van de baten uit activiteiten:

Sponsorgelden en donaties van Vrienden vormen ruim de helft van de baten, entreegelden een kwart. Dit maakt duidelijk dat het Boomkwekerijmuseum zonder Sponsors en Vrienden niet in staat zou zijn de lasten te dekken, laat staan geld te reserveren voor projecten.

Een beeld van de procentuele verdeling van de lasten:

De algemene lasten zijn de jaarlijks terugkerende posten. De museumlasten zijn de lasten van de teams en de schoonmaakkosten. De reservering is het saldo van baten en lasten en wordt bestemd voor financiering van projecten.

Begroting 2020

De Begroting 2020 is door het Algemeen Bestuur in de vergadering op 12 november vastgesteld. De begroting is sluitend. Het totaal is gering minder dan dat in de begroting 2019, dankzij een lagere raming van de lasten voor het Team Onderhoud. Bij de activiteiten zijn de netto baten koffiecorner lager geraamd en wordt dit gecompenseerd door meer sponsorgelden en donaties van Vrienden.

Administratie

De administratie van het Boomkwekerijmuseum wordt verzorgd door een vrijwilliger.

Externe betrekkingen

Het Boomkwekerijmuseum heeft met diverse organisaties contact en/of samenwerking.

Historische Vereniging Boskoop (HVB)

De HVB en het Boomkwekerijmuseum werken nauw samen om de historie van Boskoop te bewaren.

De HVB is gehuisvest op de bovenverdieping van Reijerskoop 52 en het depot op Reijerskoop 243 is in gezamenlijk gebruik.

De Interviewgroep bestaat uit vrijwilligers van het Boomkwekerijmuseum en de HVB.

Jaarlijks verzorgt de HVB een tentoonstelling in de ruimte voor tijdelijke exposities van het museum.

Halfjaarlijks is er een overleg tussen het bestuur van de HVB en het Dagelijks Bestuur van het Boomkwekerijmuseum.

VVV en Tuinpad Rijneveld

Met de VVV en Tuinpad Rijneveld is gewerkt aan het vormen van een visie op recreatie en toerisme in Boskoop t.b.v. het Platform Recreatie en Toerisme (PReT) Alphen aan den Rijn.

Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop (SBGB)

Vanuit de SBGB is het initiatief genomen voor een transformatie van het gebied Reijerskoop e.o. In dit kader is diverse malen overleg gevoerd, waarbij het Boomkwekerijmuseum wordt vertegenwoordigd door zijn voormalig voorzitter. Betrokken zijn verder de Sortimentstuin Harry van de Laar, Koninklijke Vereniging voor Boskoopse Culturen (KVBC), VVV-Stichting Rondvaarten en Promotie Boskoop (SRPB), Imkersvereniging Groene Hart en Tiny Forest Boskoop.

Er ligt een plan voor de transformatie van het gebied en de Stichting Maatschappelijk Vastgoed Greenport Boskoop (SMVGB) is opgericht.

Gemeente Alphen aan den Rijn

Met vertegenwoordigers van de gemeente is overleg gevoerd over de renovatie van de boomkwekerswoning.

Veelvuldig is er contact geweest met de Erfgoedcommissie over een subsidie uit het Erfgoedfonds ten behoeve van de herinrichting van de boomkwekerswoning.

Deze woning is door de wethouder van cultuur, Leo Maat heropend.

Het Boomkwekerijmuseum heeft wederom een maatschappelijke subsidie ontvangen voor het geven van cursussen aan de vrijwilligers en verzorgen van educatieve activiteiten voor scholen en jongeren.

Een vertegenwoordiger van het Boomkwekerijmuseum is betrokken geweest bij het overleg over verkeersmaatregelen Reijerskoop-Zuidwijk. Ten slotte zijn enkele vrijwilligers aanwezig geweest bij een bijeenkomst over immaterieel erfgoed binnen de gemeente.

Vereniging van Musea in Zuid-Holland (VMZH)

De voormalig voorzitter is aanwezig geweest bij de opheffingsvergadering van de VMZH.

Museumplatform Zuid-Holland

Het Boomkwekerijmuseum heeft zich na de opheffing van de Vereniging van Musea in Zuid-Holland aangesloten bij het Museumplatform Zuid-Holland.

Bij de eerste bijeenkomst is de voormalig voorzitter aanwezig geweest. Een netwerkbijeenkomst over vrijwilligersmanagement is bezocht door een van de vrijwilligerscoördinatoren en de secretaris. De voorzitter is geweest bij een netwerkmiddag rond het maatschappelijk belang van musea.

Erfgoedhuis Zuid-Holland

Via het Erfgoedhuis is een workshop gastvriendelijkheid verzorgd voor de cateringmedewerkers.

Museumvereniging

Het Boomkwekerijmuseum is een geregistreerd museum en daarom gerechtigd bezoekers met een Museumkaart te ontvangen.

Ook dit jaar is deelgenomen aan de benchmark Museum Analyse Systeem (Museana).

Van Museumregister Nederland is de Museumnorm 2020 ontvangen.

Arboricultura

Traditioneel heeft een delegatie van het bestuur van studentenvereniging Arboricultura voorafgaande aan het leggen van een krans bij Dodenherdenking een bezoekje gebracht aan het museum. De Gaît stond voor de toenmalige Hogere Tuinbouwschool gelegen naast het museum.

Maatschappelijke waarden

De maatschappelijke betekenis van musea kan worden weergegeven in 5 waarden. Onderstaand een invulling daarvan voor het Boomkwekerijmuseum.

Collectiewaarde

Basis voor een museum is de collectie.

Voor het Boomkwekerijmuseum is dit niet alleen de permanente expositie, maar ook de museumkwekerij, de boomkwekerswoning, de bibliotheek, een schouw en de loods. Deze elementen vormen het geheugen van de Nederlandse boomkwekerij in het algemeen en die van het Sierteeltgebied Boskoop e.o. in het bijzonder.

De collectiewaarde sluit aan op het erfgoedbeleid van de gemeente.

Verbindende waarde

Musea verbinden collecties en bezoekers en bieden een ontmoetingsplek met verleden, heden en toekomst.

Voor het Boomkwekerijmuseum sluit de missie 'Boomkwekerij, gisteren, vandaag en morgen' hierop aan.

De verbindende waarde raakt ook het sociaal beleid van de gemeente, zoals bijvoorbeeld sociale cohesie en cultuur voor iedereen.

Educatieve waarde

De educatieve functie van het Boomkwekerijmuseum wordt vooral ingevuld door het ontvangen van schoolklassen.

De educatieve waarde heeft via Natuur- en Milieueducatie (NME) een directie relatie met het onderwijsbeleid van de gemeente.

Belevingswaarde

Het Boomkwekerijmuseum roept voor een deel van de bezoekers herinneringen op. Verder is het streven een plek te zijn om te genieten.

De belevingswaarde heeft een relatie met het welzijnsbeleid van de gemeente.

Economische waarde

Het Boomkwekerijmuseum levert direct en indirect een bescheiden bijdrage aan de lokale economie. Daarnaast draagt het bij aan de leefbaarheid van de omgeving.

De economische waarde raakt het economische en ruimtelijke beleid van de gemeente.

Realisatie Beleidsplan 2016-2020

In het Beleidsplan 2016-2020 is naast de missie 'Boomkwekerij, gisteren, vandaag en morgen' een visie opgenomen, gebaseerd op 4 uitgangspunten, 7 doelstellingen en 5 speerpunten op korte termijn,

De realisatie van deze speerpunten is:

1. Het uiterlijk in 2016 verkrijgen van adequate (extra) depotruimte voor de opslag van collecties, binnen de financiële mogelijkheden van het museum.

Gerealiseerd

Vanaf 1 januari 2016 is er beschikking over een depot op Reijerskoop 243, dat mede wordt gebruikt door de Historische Vereniging Boskoop; door wijziging van de huurder is de periode verlengd tot en met 30 juni 2022.

Voor grotere objecten wordt (tijdelijk) gebruik gemaakt van een opslagloods.

Depotruimte en invulling daarvan blijven een aandachtspunt.

2. Het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere musea en vergelijkbare instellingen; het voor 2017 komen tot het uit- en inlenen van (delen) van wisselexposities.

Niet gerealiseerd

Formele samenwerkingsverbanden zijn tot op heden niet aangegaan, wel is er bij tijdelijke exposities samenwerking geweest met andere musea, de Hortus Leiden en andere botanische tuinen.

Tot op heden zijn geen tijdelijke exposities uit- of ingeleend, wel zijn (delen van) tijdelijke exposities verkocht.

3. Het werven van een nieuwe lichte vrijwilligers (60+) omdat dit een voorwaarde is voor de continuïteit van de activiteiten in de huidige vorm

Gerealiseerd

Het aantal vrijwilligers is belangrijk verhoogd, ondanks een klein verloop. Gelet op verloop blijft werving een aandachtspunt.

4. In combinatie met het vorige punt het binnen twee jaar versterken van teams met meerdere (elkaar waar nodig waarnemende) vrijwilligers tot zekerheidstelling van de lopende bedrijfsprocessen.

Beperkt gerealiseerd

Bovengenoemde verhoging van het aantal vrijwilligers betrof vooral baliemedewerkers, waardoor invulling van deze functie minder persoonsafhankelijk is geworden.

Bij het Team PR is er duidelijk sprake van versterking.

Enkele andere teams of bepaalde posities daarbinnen zijn kwetsbaar gebleven.

5. Het uiterlijk in november 2016 realiseren van een grondig vernieuwde, meer aansprekende presentatie van de Permante Collectie, binnen het beschikbare budget.

Gerealiseerd

In april 2017 is een geheel vernieuwde en aansprekende permanente expositie geopend, waarbij binnen het budget is gebleven.

Belangrijkste ontwikkelingen

Coronacrisis

Aan het einde van 2019 was niet te voorzien dat de wereld in de ban zou raken van een pandemie veroorzaakt door uitbraak van een coronavirus. Dit veroorzaakte in ons land vanaf medio maart beperkingen, waaronder sluiting van musea.

Voor het Boomkwekerijmuseum en zijn vrijwilligers betekende dit geen activiteiten, behoudens noodzakelijk onderhoud en afwikkeling van lopende zaken.

De geplande tentoonstelling van de Historische Vereniging Boskoop '75 jaar vrijheid' en de zomerexpositie van het Kernteam Tijdelijke Exposities 'Rariteiten in het groen' zijn verschoven naar 2021.

Na heropening zal het museum een anderhalvemetermuseum zijn

Beleidsplan 2021-2025

Het huidige beleidsplan geldt de periode 2016-2020. Dit betekent dat een nieuw beleidsplan voor het tijdvak 2021-2025 opgesteld moet worden. Dit plan moet een beschrijving geven van de gewenste koers en ontwikkeling van het Boomkwekerijmuseum.

Alle vrijwilligers en teams worden betrokken bij het leveren van inbreng. Bedoeling was hiermee een start te maken op de jaarlijkse informatiebijeenkomst voor aanvang van het zomerseizoen vanaf 1 april, maar vanwege de bovengenoemde beperkende maatregelen kon deze geen doorgang vinden. Gezocht zal worden naar alternatieven om ideeën van de vrijwilligers en input vanuit de teams te verzamelen.

Planning is dat het nieuwe beleidsplan in het najaar wordt vastgesteld.

Transformatiegebied Reijerskoop e.o.

In 2019 is door de Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop een plan opgesteld voor de transformatie van het gebied Reijerskoop e.o. Het Boomkwekerijmuseum is hierbij betrokken samen met onder andere de Sortimentstuin Harry van de Laar, de VVV Boskoop en de Koninklijke Vereniging voor Boskoopse Culturen.

Voor het Boomkwekerijmuseum biedt deze ontwikkeling kansen om meer bezoekers te trekken. In het bovengenoemde Beleidsplan 2021-2025 zal dit nader uitgewerkt moeten worden.

Vanwege de eerder genoemde beperkende maatregelen konden geplande informatiebijeenkomsten voor bewoners van het gebied geen doorgang vinden. Dit betekent vertraging in de verdere uitwerking van het plan.

Vaststelling en foto's

Het Jaarverslag 2019 is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 12 mei 2020.

De in het Jaarverslag opgenomen foto's zijn gemaakt door enkele van de vrijwilligers.

Boomkwekerijmuseum

Reijerskoop 52-54
2771 BR Boskoop
0172 217 756

info@boomkwekerijmuseum.nl
www.boomkwekerijmuseum.nl

BTW NL 0041.86.771 B.01
KVK 41172071
NL21 RABO 0309 8040 00